

**Szanowny Pan
Tomasz Kucharski
Wójt Gminy
Olsztyn**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 14 maja do 12 czerwca 2009 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Olsztyn za okres od 1 stycznia 2005 r. do 10 czerwca 2009 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym 25 czerwca 2009 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *Zaniechano zawarcia w ogłoszeniu z 25 marca 2008 r. o zamówieniu publicznym na roboty budowlane pn. „Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy” informacji dotyczącej wadium, co było niezgodne z przepisem art. 41 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia zatwierdzoną w marcu 2008 r. przez p. Tomasza Kucharskiego – Wójta Gminy Olsztyn wymagano wadium w wysokości 5.000,00 zł.
Za zadania z zakresu zamówień publicznych, a w tym ogłaszanie przetargów na inwestycje i remonty w gminie odpowiadał Kierownik Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy Pomocowych. Bezpośredni nadzór nad Kierownikiem pełnił p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn, który również zatwierdził treść ogłoszenia o zamówieniu publicznym.*

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami zajmującymi się zadaniami w zakresie udzielania zamówień publicznych stosownie do wymogów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223,

poz. 1655 z późn. zm.), mając na uwadze art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

- *W październiku 2007 r. zlecono wykonanie dokumentacji projektowej dotyczącej wolnostojącej hali sportowej w Olsztynie przy ul. Zielonej. Całość dokumentacji projektowej podzielono na dwa zakresy i zlecono do wykonania dwóm wykonawcom na podstawie umów zawartych bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Pierwsza umowa została zawarta 24 października 2007 r. z Autorskim Biurem Projektów Agencja Projektowa „A-4” Kompleksowa Obsługa Inwestycji Marek Smaga i wspólnicy Sp. J. w Nowym Sączu, Al. Piłsudskiego 46. Wysokość wynagrodzenia ryczałtowego ustalono na kwotę 74.000,00 zł brutto (60.655,74 zł netto, tj. 13.826,25 euro). Przedmiotem umowy było opracowanie dokumentacji projektowej hali sportowej oprócz wykonania projektu budowlano – wykonawczego przyłączy zewnętrznych wody, kanalizacji, gazu i energii elektrycznej. W tym zakresie wykonanie projektu zlecono firmie Projektowanie – Nadzór inż. Mirosław Olszowski, 33-300 Nowy Sącz, ul. A. Konstany 16/17 na podstawie umowy zawartej 25 października 2007 r. Wartość wynagrodzenia ryczałtowego ustalono na kwotę 35.000,00 zł brutto (28.688,52 zł netto, tj. 6.539,44 euro).*

Konieczność udzielenia zamówienia na opracowanie projektu przyłączy zewnętrznych była zamawiającemu znana w momencie udzielania zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowej hali sportowej. Zamawiający w chwili zlecenia dokumentacji projektowej posiadał środki na udzielenie zamówienia zaplanowane w budżecie Gminy – zarówno na projekt hali sportowej, jak i przyłączy zewnętrznych. Opisane przesłanki wskazują na podział zamówienia na dokumentację projektową dotyczącą hali sportowej na części w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Powyższe było niezgodne z art. 32 ust. 2 ww. ustawy.

Obie umowy zawarł p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

W zakresie dochodów budżetowych:

- *Nieterminowo podejmowano w latach 2007–2008 czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. Naruszono tym postanowienia § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).*

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły podatników o następujących numerach kont w 2007 r.: 42(4944), 34(4938), 48(4948). Ustalono, że nieterminowo wystawiano i wysyłano podatnikom upomnienia, okres zwłoki wynosił od 1 do 12 miesięcy od powstania zaległości. Ponadto w przypadku podatnika o nr 42(4944) stwierdzono, że na zaległości za okres IX-XII/2006 nieterminowo wystawiono i przekazano do urzędu skarbowego 31 sierpnia 2008 r. tytuł wykonawczy na kwotę 17.028,00 zł.

Zadania w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych z tytułu zaległości podatkowych wykonywała Inspektor ds. Księgowości Podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała Kierownik Referatu Podatków i Opłat.

Ponadto ustalono, że w jednostce nie wprowadzono procedur dotyczących zasad postępowania w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatków.

Wniosek nr 2

Przeanalizować pozostałe istniejące zaległości podatkowe i podjąć działania zmierzające do zastosowania czynności egzekucyjnych wobec podatników posiadających zaległości nieobjęte upomnieniami i tytułami wykonawczymi, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) oraz art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229 poz. 1954 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Opracować i wprowadzić procedury dotyczące zasad postępowania w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatków lokalnych, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

- *W latach 2006 - 2008 wydano decyzje w sprawie przyznania ulg w spłacie zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych bez zebrania materiału dowodowego potwierdzającego przeprowadzenie wnikliwego postępowania w celu ustalenia, czy zostały spełnione przesłanki udzielenia ulgi, o których mowa w art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Powyższe było wymagane przepisami art. 187 § 1, art. 191 w związku z przepisami art. 122, 172 § 1 ww. ustawy.*

Zgodnie z powołanymi przepisami w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, a każda czynność postępowania, która ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, powinna być utrwalona na piśmie.

Nieprawidłowość stwierdzono w zakresie wydania następujących decyzji:

- *nr 3114/U/25/2006 z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie umorzenia zaległości w podatku od środków transportowych w kwocie 9.600,90 zł podatnikowi o numerze konta 001,*
- *nr 3251/31 z dnia 2 maja 2007 r. w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 1.070,00 zł podatnikowi o numerze konta 4173,*
- *nr 3251/143 z dnia 3 grudnia 2008 r. w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 1.119,00 i odsetki w wysokości 15,00 zł podatnikowi o numerze konta 4173.*

Zadania w zakresie przygotowania projektów decyzji umorzeniowych należały do Kierownika Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Maria Haber – Skarbnik Gminy Olsztyn. Decyzję nr 3114/U/25/2006 wydał p. Marian Stepień -

były Wójt Gminy Olsztyn. Decyzje nr 3251/31 i nr 3251/143 wydał p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 4

Przeanalizować prawidłowość przeprowadzonych w latach 2005 – 2008 postępowań podatkowych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie przyznania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych. W przypadku wystąpienia przesłanek określonych w art. 240 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) wznowić postępowanie w celu wydania poprawnej decyzji, mając na uwadze przepisy art. 245 oraz art. 67a ww. ustawy.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat przygotowującymi projekty decyzji umorzeniowych stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249. poz. 2104 z późn. zm.).

W zakresie wydatków budżetowych:

- *W latach 2008-2009 nieprawidłowo przygotowano postępowania o udzielenie dotacji na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, sportu, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży. W szczególności ujawniono następujące nieprawidłowości:*
 - *zaniechano opublikowania ogłoszeń o konkursie ofert na realizację w 2008 i 2009 roku zadań publicznych Gminy Olsztyn w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej, sportu, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub lokalnym, a także w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń. Powyższe było niezgodne z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta zostały jedynie wywieszane krótkie informacje o fakcie ogłoszenia konkursów ofert na zadania publiczne gminy, w których mogą wziąć udział organizacje pozarządowe.*
 - *ogłoszenia o konkursie ofert na realizację w 2008 i 2009 roku zadań publicznych Gminy Olsztyn w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej, sportu, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, które zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, nie zawierały informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym, podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), oraz jednostkom organizacyjnym podległym organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowanym. Zaniechanie umieszczenia w ogłoszeniu wszystkich wymaganych elementów było niezgodne z art. 13 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy.*

Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji konkursowej wykonywali: Referent

ds. Pozyskiwania Funduszy Pomocowych i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w Referacie Inwestycji, Zamówień Publicznych i Funduszy Pomocowych oraz Kierownik tego referatu. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Olsztyn odpowiedzialnymi za przygotowanie konkursów ofert na realizację zadań publicznych Gminy Olsztyn, stosownie do przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

W zakresie mienia komunalnego:

- *Ograniczono formy wnoszenia wadium do gotówki w ogłoszeniach o przetargu:*
 - *z dnia 28 sierpnia 2006 r. na sprzedaż nieruchomości oznaczonej jako działka nr 2021/3 k.m.13 i ponownie w ogłoszeniu z dnia 19 października 2006 r.,*
 - *z dnia 27 grudnia 2006 r. na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej – działka 635/11 położona w Biskupicach,*
 - *z dnia 16 czerwca 2008 r. na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej – działka 797/6 położona w Zrębicach.*

Powyższym naruszono obowiązujące w tym czasie postanowienia § 4 pkt. 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2108). Zgodnie z przytoczonym przepisem wadium mogło być wnoszone w pieniądzu, obligacjach Skarbu Państwa lub papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego.

Zadania w zakresie gospodarki lokalami komunalnymi i gospodarowania zasobami gminnymi należały do Kierownika Referatu Inwestycji, Zamówień Publicznych, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej Urzędu. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Tomasz Kucharski - Wójt Gminy Olsztyn.

- *Zaniechano ujęcia w informacjach o stanie mienia komunalnego sporządzonych w latach 2007 – 2008 danych o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 180 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).*

Zadania w zakresie sporządzania informacji o stanie mienia komunalnego nie zostały przypisane żadnemu pracownikowi urzędu. Zgodnie ze wskazaniem p. Tomasza Kucharskiego - Wójta Gminy Olsztyn - za ww. czynności odpowiedzialny był Kierownik Referatu Geodezji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej Urzędu.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami odpowiedzialnymi za prawidłowe przeprowadzanie czynności związanych ze zbyciem nieruchomości gminnych stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce

nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Powierzyć na piśmie pracownikom urzędu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie sporządzania projektu informacji o stanie mienia komunalnego, mając na uwadze przepisy art. 47 i 180 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie nr 13 z dnia 30 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58).

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

- *Zaniechano ustanowienia trwałego zarządu na nieruchomościach będących we władaniu 11 jednostek organizacyjnych Gminy Olsztyn. Powyższym naruszono przepis art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Stosownie do powołanego przepisu właściwą formą władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne jest trwały zarząd.*

Ponadto ustalono, że instytucje kultury – Gminna Biblioteka Publiczna w Olsztynie i Gminny Ośrodek Kultury w Olsztynie wykonują działalność statutową w budynkach komunalnych stanowiących własność Gminy Olsztyn, z których korzystają bezumownie.

Uchwały Rady Gminy Olsztyn w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej nie wskazują formy władania nieruchomością przez te jednostki, niezgodnie z przepisem art. 18 ust. 2 pkt 9 lit h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Wykonywanie zadań z zakresu gospodarowania mieniem należało do Kierownika Referatu Geodezji, Gospodarki Komunalnej i Przestrzennej Urzędu. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Tomasz Kucharski – Wójt Gminy Olsztyn.

Wniosek nr 9

Podjąć działania zmierzające do przekazania jednostkom organizacyjnym nieruchomości w trwały zarząd, mając na uwadze przepisy art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Podjąć działania zmierzające do przekazania instytucjom kultury nieruchomości, którymi dysponują dla wykonywania zadań statutowych, mając na uwadze przepis art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Ponadto, mając na uwadze charakter stwierdzonych i wymienionych w wystąpieniu nieprawidłowości i uznając, że jedną z ich przyczyn było niestaranne wykonywanie obowiązków przez wymienione osoby oraz zaniechania w zakresie nadzoru, kieruję do Pana Wójta dodatkowe wnioski:

Wniosek nr 11

Rozważyć możliwość wyciągnięcia konsekwencji służbowych w stosunku do osób, które przyczyniły się do powstania nieprawidłowości, a którym powierzono merytoryczną odpowiedzialność za wykonanie zadań, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu V ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Wniosek nr 12

Podjąć działania mające na celu podniesienie przez pracowników kwalifikacji zawodowych, mając na uwadze postanowienia standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych, ogłoszone przez Ministra Finansów w Komunikacie Nr 13 z dnia 30 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.). Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.